

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О

ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ ЕНТЕРОВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при ентеровирусни инфекции.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при ентеровирусни инфекции е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при ентеровирусни инфекции по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-2482/1

27 февруари 2015 година

Скопје

МИНИСТЕР

Никола Тодоров

_____

ЕНТЕРОВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ

МЗД Упатство
17.6.2010

- Основни податоци
- Причинител
- Клиничка слика
- Дијагноза
- Третман и прогноза
- Поврзани извори

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Ентеровирусните инфекции пројавуваат сезонски варијации.
- Пациентите типично се со лесни симптоми на инфекција од горнореспираторниот тракт. Сериозни инфекции кои го зафаќаат нервниот систем се ретки.
- Покачена температура и гушоболка, во комбинација со везикуларни лезии во устата и на рацете и нозете, силно сугерираат за болеста на шаките, стапалата и устата (ентеровирусен везикуларен стоматит со егзантем).

Причинител

- Ентеровирусите ги вклучуваат пиловирусите, коксакивирусите и еховирусите.
- Инкубациониот период е вообичаено 3-6 дена од контактот, но може да биде пократок.

Клиничка слика

- Еден ентеровирусен тип може да даде различни симптоми. Типична клиничка презентација на ентеровирусна инфекција (со исклучок на полио) може да вклучува :
  - Инфекција на горнореспираторен тракт, херпангина, стоматит, фарингит, пневмонија, плеврална болка.
  - Септична ентеровирусна инфекција кај новородени.
  - Асептичен менингит, поретко енцефалит и/или парализи кои личат на полио.
  - Миоперикардитис.
  - Дијарејална болест, поретко хепатит.
  - Болест на шаките, стапалата и устата. Симптомите вклучуваат покачена температура, гушоболка, точкасти или везикуларни лезии во устата и на рацете и стапалата.

Дијагноза

- Болест на шаките, стапалата и устата е клинички препознатлива и вообичаено не е потребна специфична дијагноза, дури ни кога се работи за други форми на болеста.
- Кога постои суспекција за сериозна ентеровирусна инфекција, болеста може да се дијагностицира со вирусна култура или есеј со нуклеинска киселина. Примерокот може да биде земен од цереброспиналниот ликвор, везикула, фаринкс или фецес. Ако клиничката слика укажува на сепса, понекогаш е потребно да се изолира вирусот од крвта.
- Во текот на една епидемија, двете испитувања, есејот со нуклеинска киселина и вирусната култура, потребно е да се направат за да се идентификува ентеровирусниот серотип.

Третман и прогноза

- Не постои специфичен третман.

- Пациентот вообичаено заздравува за една недела без развој на компликации.
- Заздравувањето од ентеровирусен асептичен менингит е вообичаено одличен и компликациите се изразито ретки.
- Во текот на последните неколку години, опишани се 71 сериозна ентеровирусна инфекција со зафаќање на централниот нервен систем во Азија. Овие инфекции довеле до инвалидитет, па дури и до смрт.

Автори:

Merja Helminen

Article ID: ebm01026 (029.059)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

Ентеровирусни инфекции – Поврзани извори

Поврзани извори

23.4.2009

- Pasquinelli L. Enterovirus infections. *Pediatr Rev* 2006 Feb; 27(2):e14-5. [PubMed](#)
- Chen KT, Chang HL, Wang ST, Cheng YT, Yang JY. Epidemiologic features of hand-foot-mouth disease and herpangina caused by enterovirus 71 in Taiwan, 1998-2005. *Pediatrics* 2007 Aug; 120(2):e244-52. [PubMed](#)
- Chang LY, Huang LM, Gau SS, Wu YY, Hsia SH, Fan TY, Lin KL, Huang YC, Lu CY, Lin TY. Neurodevelopment and cognition in children after enterovirus 71 infection. *N Engl J Med* 2007 Mar 22; 356(12):1226-34. [PubMed](#)

Автори:

Тимот за ажурирање на МЗД упатства

Article ID: rel01040 (029.059)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM guidelines, 17.6.2010, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 5 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до јуни 2015 година.**